PLAN ROZWOJU

Stowarzyszenia Dębowe Zacisze

2017-2019

Plan został opracowany przez członków Stowarzyszenia Dębowe Zacisze podczas warsztatów prowadzonych przez moderatora społecznego Andrzeja Juraka.

Plan jest współfinansowany z Programu Operacyjnego Fundusz Inicjatyw Obywatelskich w ramach projektu „Dębowe Zacisze ogłasza swoją działalność”

Projekt „Inicjuj z FIO bis” jest dofinansowany ze środków Programu Fundusz Inicjatyw Obywatelskich.

Brzeźno, czerwiec 2017r.

SPIS TREŚCI

WSTĘP 3
INFORMACJE O STOWARZYSZENIU 4
METODA TWORZENIA PLANU ROZWOJU 5
ZARZĄDZANIE STRATEGICZNE – LOGIKA PROJEKTOWA 6
ANALIZA SWOT - ORGANIZACJA 6
ANALIZA SWOT – DZIAŁALNOŚĆ STATUTOWA 8
WIZJA 9
MISJA 9
ANALIZA PROBLEMÓW - ORGANIZACJA 10
CELE ROZWOJOWE WEWNĘTRZNE 11
DZIAŁANIA ZWIĘKSZAJĄCE POZIOM SPRAWNOŚCI STOWARZYSZENIA 12
PODSUMOWANIE 14
DODATEK – PRZYDATNE SERWISY INTERNETOWE 14

WSTĘP

Plan Rozwoju (PR) jest podstawą do prowadzenia racjonalnego rozwijania Stowarzyszenia Dębowe Zacisze, pomaga podejmować decyzje co do działań służących realizacji przyjętych celów. PR jest narzędziem, które umożliwia organom organizacji realizować sprawniej powierzone obowiązki. PR to plan długofalowego działania, który uwzględnia oddziaływania wewnętrzne jak i zewnętrzne. Ułatwia członkom zrealizować zamierzenia i plany w oparciu o zasoby istniejące jak i potencjalne.

PR zakłada realizację celów w okresie dwóch lat, poprzez wdrożenie działań przyporządkowanym celom i przypisanie im zasobów i odpowiedzialności. Realizacja PR zakłada korzystanie z różnych środków finansowania. Plan Rozwoju może być w tym okresie modyfikowany aby dostosować go do zmieniającego się dynamicznie otoczenia i uwarunkowań.

Analiza w PR prowadzona jest najpierw na poziome strategicznym poprzez sformułowanie misji i wizji stowarzyszenia, następnie na poziomie operacyjnym, poprzez przypisanie celom działań i ustalenie harmonogramu ich realizacji. Założeniem PR są dwa uzupełniające się podejścia, zewnętrzne polegające na chęci komunikowania wyraźnej tożsamości stowarzyszenia na zewnątrz, oraz wewnętrzne zakładające sprawne zarządzanie zasobami zgodnie z duchem prawa i zasadami etyki.

Komunikowanie tożsamości to prezentowanie w relacjach wewnętrznych i zewnętrznych misji, wizji, celów i kierunków działalności. Podstawą prezentacji jest jasny przekaz, czym jest organizacja i po co istnieje. Z kolei zarządzanie w oparciu o prawo, to takie kierowanie zasobami organizacji przy zapewnieniu standardów jakości umożliwiających sprawne funkcjonowanie w otaczającej przestrzeni prawnej.

INFORMACJE O STOWARZYSZENIU

Stowarzyszenie Dębowe Zacisze zostało zarejestrowane w KRS, dnia 30.11.2016 r. pod nr 646595. Stowarzyszenie posiada 10 członków. Zarząd stowarzyszenia składa się z 3 osób: prezes Krystyna Kumkowska, wiceprezes Jarosław Kieca, skarbnik Henryk Chamera. Komisja rewizyjna składa się z 3 osób: Dąbrowski Tadeusz, Paweł Poletyło, Mariusz Bekier.

Celami stowarzyszenia są skierowane na zmianę w zakresie:

1) ekologii zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju, ochrony zwierząt oraz ochrony dziedzictwa przyrodniczego;
2) ochrony dóbr kultury i tradycji;
3) wspierania inicjatyw mających na celu poprawę estetyki wsi i miast;
4) przeciwdziałania rabunkowej wycince drzew, w tym wycince przydrożnych alei i pozostałości historycznych parków przypałacowych;
5) ochrony i promocji zdrowia;
6) pomocy społecznej i dobroczynności;
7) działalności na rzecz korzystnych i akceptowalnych społecznie rozwiązań związanych z lokalizacja inwestycji oddziałujących na środowisko i jakość życia mieszkańców;
8) opiniowania i wpływu na planowanie przestrzenne w jednostkach samorządu terytorialnego;
9) upowszechniania kultury fizycznej i sportu;
10) oświaty i wychowania;
11) profilaktyki związanej z patologiami społecznymi;
12) integracji społeczności wiejskiej;
13) turystyki i agroturystyki;
14) promocji obszarów wiejskich;
15) budowy społeczeństwa informacyjnego;
16) problemów osób niepełnosprawnych.

METODA TWORZENIA PLANU ROZWOJU

Analizę przeprowadzono w dwóch obszarach rozwojowych, wewnętrznym w odniesieniu do samej organizacji, oraz zewnętrznym, w odniesieniu do celów statutowych stowarzyszenia. Przy czym z uwagi na dwuletnią perspektywę, przyjęto 3 cele, nad którymi stowarzyszenie będzie pracować i które będzie rozwijać.

Najpierw dokonano analizy w oparciu o silne (S) i słabe (W) strony Stowarzyszenia Dębowe Zacisze oraz przewidywane szanse (O) i zagrożenia (T) mogące pojawić się przed nim w toku działalności. Ten proces pomógł odpowiedzieć na kluczowe pytania, dotyczące stanu dzisiejszego, przyszłego oraz sposobu osiągnięcia stanu w przyszłości.

Silne strony (S) (strength) to zasoby, które w sposób pozytywny określają organizację w otoczeniu, słabe strony (W) (weaknesses) to te aspekty funkcjonowania organizacji, które ograniczają jej sprawność, szanse (O) (opportunites) są wydarzeniami, które warto wykorzystać, a zagrożenia T (threats) to wydarzenia, które będą miały niekorzystny wpływ na stowarzyszenie. Wymienione czynniki grupowane są jako czynniki wewnętrzne (S + W), na które organizacja ma wpływ, oraz na zewnętrzne (O + T), na które organizacja wpływu nie ma. Inny podział wskazuje (S + O) jako czynniki pozytywne, a (W + T) jako negatywne.

W drugim etapie pracy nad planem zostały wskazane problemy, które z kolei przeformułowano na cele. Na tym etapie nie odnoszono się do celów i sposobów ich realizacji w rozumieniu statutu, a wyłącznie w odniesieniu do organizacji wewnętrznie.

Trzeci etap obejmował sformułowanie propozycji działań. Dokument został przyjęty uchwałą walnego zebrania członków[1]. Może zostać skierowany do konsultacji społecznych, np. za pomocą dedykowanych serwisów.[2]

[1] Uchwała Nr 4 / 2017 Walnego Zebrania Członków Stowarzyszenia Dębowe Zacisze z Dnia 24 Czerwca 2017 r.

[2] http://stacja-konsultacja.pl/

ZARZĄDZANIE STRATEGICZNE – LOGIKA PROJEKTOWA

IDEA	>>>	PLAN STRATEGICZNY	>>>	PLAN OPERACYJNY	>>>	DZIAŁANIA	>>>	EWALUACJA
misja		cele		jak		czas		rezultaty
wizja		po co?		kiedy		budżet		analiza
problem		metody		gdzie		osoby		monitoring
				zasoby		organizacja		

Rys. 1 Logika projektowa

Planowanie strategiczne ma za zadanie nakreślić wizję i misję organizacji. Jest to głównie poszukiwanie odpowiedzi na pytania: Po co jest organizacja i w jakim kierunku ma się rozwijać. Od poziomu idei, poziomu abstrakcyjnego w toku rozumowania przechodzi się do wyznaczenia celów, z których wyprowadzane są działania. To na tym poziome, zwanym operacyjnym dokonuje się przypisania osób do konkretnych czynności. Czynności te z kolei umieszcza się w harmonogramie i w zależności od możliwości organizacji przypisuje się do nich koszty.

Zrealizowane programy, zadania i czynności powinny doprowadzić do zmiany. Jednak żeby to ocenić pozostaje jeszcze analiza „powykonawcza". Określana również jako ewaluacja, daje odpowiedź na pytanie czy założone rezultaty zostały osiągnięte oraz w jakim stopniu. Jeżeli nie zostały, to koniecznym jest znalezienie przyczyn tego stanu.

ANALIZA SWOT - ORGANIZACJA

Najpierw dokonano analizy w oparciu o silne (S) i słabe (W) strony Stowarzyszenia Dębowe Zacisze oraz przewidywane szanse (O) i zagrożenia (T) mogące pojawić się przed nim w toku działalności. Ten proces pomógł odpowiedzieć na kluczowe pytania: 1. Czym jest organizacja dziś?, 2. Czym powinna być w przyszłości?, 3. Jaka powinna być droga do przyszłego stanu?

S	MOCNE	W	SŁABE
	- grupa osób chcących działać - wspólna wizja celu / celów - członkowie stowarzyszenia podnoszą swoje kwalifikacje, uczą się - liczne kontakty do uruchomienia - członkowie posiadają własne grunty rolne		- brak środków finansowych na działania - mała ilość członków - ograniczony czas na zaangażowanie w stowarzyszenie członków pracujących
O	SZANSE	T	ZAGROŻENIA
	- korzystne zmiany prawa - możliwość pozyskania środków zewnętrznych - energetyka odnawialna w małej skali (przydomowa) - możliwość współpracy z innymi organizacjami, samorządem, biznesem - podjęcie działalności odpłatnej		- nieprzychylność władz gminnych - niekorzystne zmiany prawa

Rys. 2 Analiza SWOT - organizacja

Wnioski: Stowarzyszenie Dębowe Zacisze jest stosunkowo młodą i jeszcze nie rozwiniętą organizacją pozarządową. Członkowie zauważają, że do podejmowania zadań publicznych jest potrzebne ich osobiste zaangażowanie. Każdy z członków może bowiem w ten sposób przyczynić się do osiągania zamierzonych celów. Członkowie Stowarzyszenia również zauważają, że z uwagi na ograniczony czas, jaki każdy członek może indywidualnie poświęcić na pracę w organizacji, niezmiernie ważnym jest określenie własnych oczekiwań i poznanie oczekiwań innych w organizacji.

ANALIZA SWOT – DZIAŁALNOŚĆ STATUTOWA

Najpierw dokonano analizy w oparciu o silne (S) i słabe (W) strony podejmowanych działań Stowarzyszenia Dębowe Zacisze oraz przewidywane szanse (O) i zagrożenia (T) mogące pojawić się przed nim w toku działalności. Ten proces pomógł odpowiedzieć na kluczowe pytania: 1. Czym dzisiaj zajmuje się stowarzyszenie?, 2. Czym stowarzyszenie powinno zajmować się w przyszłości?, 3. Jaka powinna być droga do przyszłego stanu?

S	MOCNE	W	SŁABE
	- znajomość lokalnych: kultury i zasobów dziedzictwa - znajomość procesów decyzyjnych przy budowie infrastruktury - znajomość alternatywnych kierunków rozwoju Gminy Pruszcz - współdziałanie z innymi organizacjami		- małe zaangażowanie w procesy konsultacyjne - niskie oddziaływanie na organy decyzyjne gminy, powiatu, województwa
O	SZANSE	T	ZAGROŻENIA
	- możliwość zwiększenia aktywności mieszkańców gminy Pruszcz - wypracowanie atrakcyjnej oferty, usługi dla mieszkańców Gminy Pruszcz i nie tylko - wykreowanie lidera / liderów - pozyskiwanie środków z własnej działalności		- mieszkańcy nie będą się angażować w działania organizacji - działalność organizacji będzie ukazywana tylko negatywnie

Rys. 3 Analiza SWOT – działalność statutowa

Wnioski: Członkowie Stowarzyszenia Dębowe Zacisze znają zapisy Strategii Rozwoju Gminy Pruszcz na lata 2016 – 2022 co pozwala na sprawdzenie, czy wypracowane cele i zamierzone działania są z nią zgodne. Niewątpliwie atutem jest znajomość lokalnych zasobów kultury, co będzie stanowiło podstawę rozwoju w pierwszych latach działalności organizacji. Stowarzyszenie obecnie zajmuje się kwestią energetyki odnawialnej, a konkretnie uczestniczy jako strona w postępowaniach dotyczących dużej inwestycji jaką jest budowa parku wiatrowego na terenie Gminy Pruszcz. Dębowe Zacisze widzi potencjalne możliwości w stworzeniu produktu lub usługi, bazując na lokalnych zasobach, dającej finansowanie organizacji. W celu pozyskania środków na działalność organizacja będzie podnosić kwalifikacje członków, oraz ubiegać się o finansowanie przez składanie wniosków w odpowiedzi na ogłaszane konkursy.

WIZJA

Wizja określa pożądany stan organizacji w przyszłości, do którego zdąża. Sformułowana poniżej wizja Stowarzyszenia Dębowe Zacisze zakłada, że członkowie będą podnosić stale swoje kompetencje, a ich działania będą skierowane głównie dla lokalnej społeczności. **Stowarzyszenie Dębowe Zacisze jest nowoczesną, sprawnie zarządzaną organizacją pozarządową, działającą dla dobra mieszkańców Gminy Pruszcz.**

MISJA

Misja jest określana jako deklaracja istnienia, opisuje rolę organizacji w otaczającym ją środowisku. Misja Stowarzyszenia Dębowe zacisze jest ukierunkowana na wykorzystanie lokalnych zasobów Gminy Pruszcz, bez znaczącej ingerencji w środowisko i otaczający krajobraz. **Misją Stowarzyszenia Dębowe Zacisze jest rozwój Gminy Pruszcz z poszanowaniem lokalnych zasobów środowiska.**

ANALIZA PROBLEMÓW - ORGANIZACJA

Potencjalne problemy członkowie wskazywali podczas pracy w małych zespołach oraz metodą „burzy mózgów”. Rolą moderatora było ich uporządkowanie zgodnie z logiką projektową od przyczyn do skutków.

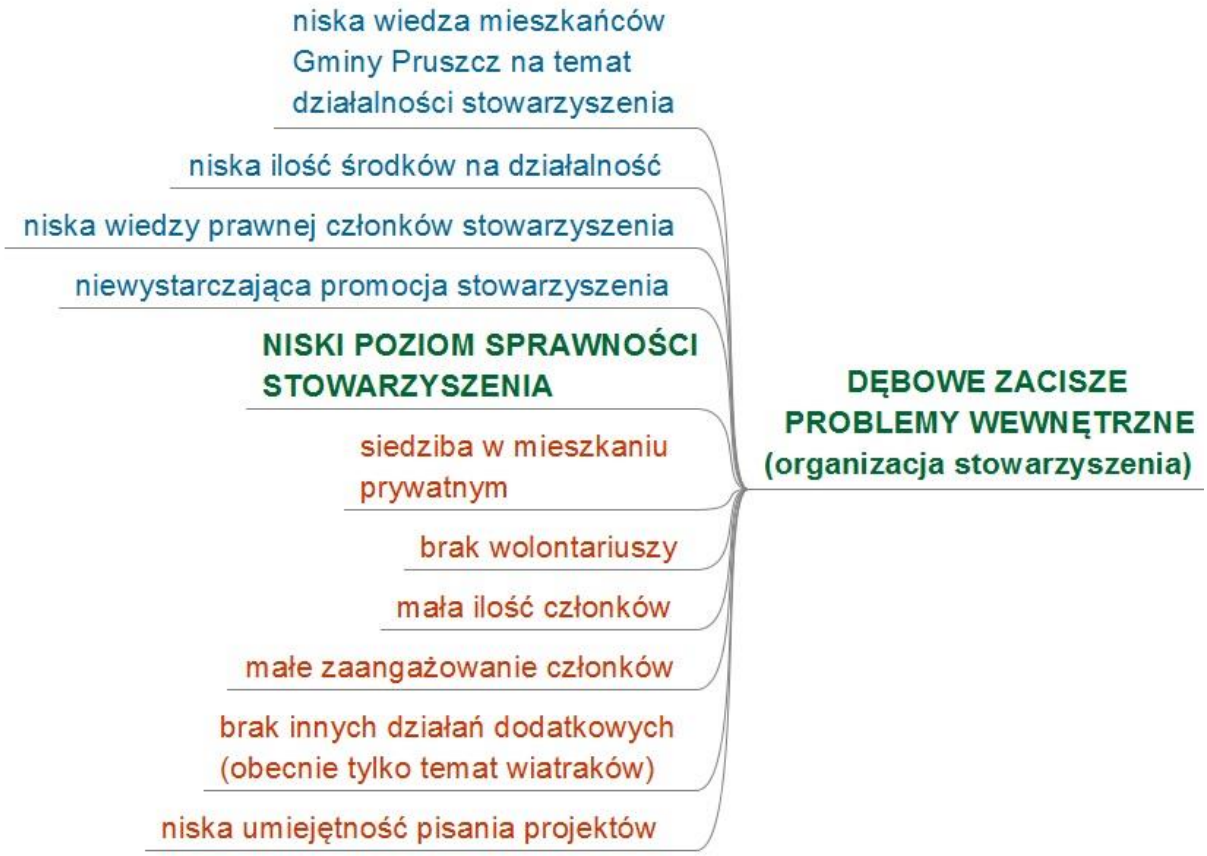

Rys. 4 Drzewo problemów

Wnioski: siedziba w mieszkaniu prywatnym nie sprzyja większym spotkaniom z potencjalnymi interesariuszami. Członkowie wskazują, że dużym problemem jest małe zaangażowanie członków, którego powodem jest praca zawodowa. Stowarzyszenie zdominował temat energetyki wiatrowej, natomiast jest wolą członków podjęcie „bardziej przyjaznych” tematów dla mieszkańców Brzeźna i Gminy Pruszcz. Członkowie wyrażają wolę nabycia umiejętności pisania projektów, przez co będą mogli realizować zadania publiczne z wykorzystaniem zewnętrznego finansowania.

CELE ROZWOJOWE WEWNĘTRZNE

Cele powstały w wyniku przeformułowania problemów. Rolą moderatora było ich uporządkowanie zgodnie z logiką projektową od środków do efektów. Do celów zostały przypisane zadania, te z kolei umieszczono w rocznych harmonogramach.

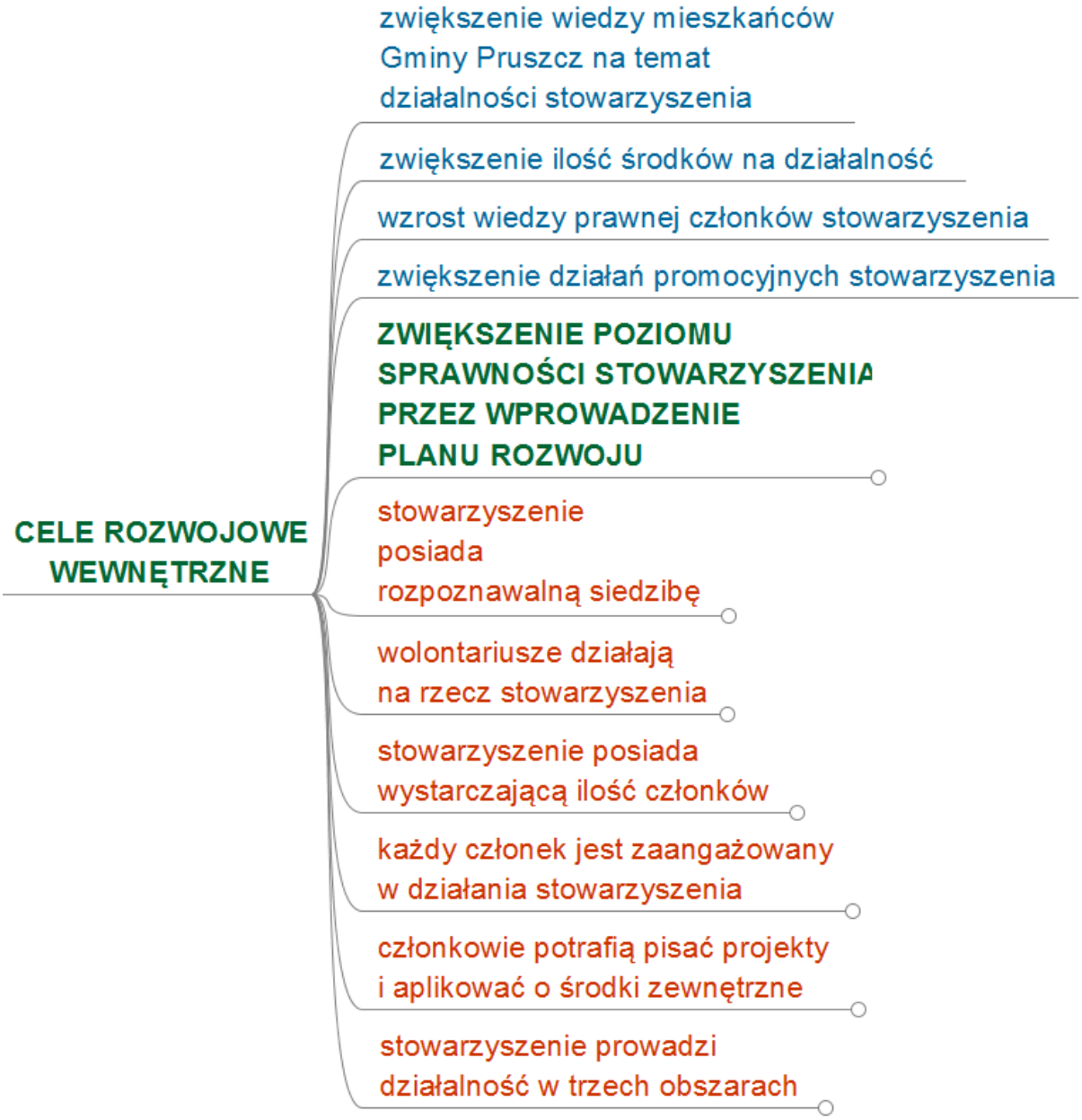

Rys. 5 Drzewo celów

Wnioski: rozpoznawalna siedziba to w ocenie członków Stowarzyszenia Dębowe Zacisze nie tyle adres w mieszkaniu prywatnym, ale miejsce w którym będzie można organizować większe spotkania z mieszkańcami, np. w świetlicy wiejskiej w Brzeźnie.

Stowarzyszenie posiada potencjał do zaangażowania wolontariuszy, np. do pomocy przy planowanych akcjach Stowarzyszenia. Obecna ilość członków nie pozwala na efektywne prowadzenie działań statutowych. Pełne zaangażowanie członków w działania statutowe będzie możliwe po przypisaniu ról do działań. Członkowie deklarują chęć podniesienia kwalifikacji poprzez nauczenie się pisania projektów. Liczą, że w ten sposób będą mogli podejmować więcej działań publicznych i pozyskiwać środki na ten cel. Najważniejszym jednak celem jest podjęcie działań w trzech obszarach.

DZIAŁANIA ZWIĘKSZAJĄCE POZIOM SPRAWNOŚCI STOWARZYSZENIA

Propozycje działań wynikają z przyjętych celów i mają umożliwić ich realizację. Poniższa lista stanowi propozycje przyjęte i zaakceptowane przez członków Stowarzyszenia Dębowe Zacisze:

1. Zawarcie umowy z Gminą Pruszcz na nieodpłatne użyczenie świetlicy w Brzeźnie,
2. Utworzenie Dębowego Centrum Wolontariatu,
3. Skierowanie otwartej oferty do mieszkańców i zachęcenie potencjalnych osób do wstąpienia w szeregi Stowarzyszenia,
4. Udział w zebraniach wiejskich w Gminie Pruszcz,
5. Delegowanie obowiązków członkom stowarzyszenia (zarząd) w oparciu o harmonogram miesięczny,
6. Udział w szkoleniach dotyczących pisania wniosków dotacyjnych,
7. Składanie ofert w odpowiedzi na konkursy ofert,
8. Ramowy plan trzech obszarów działań:

    a. Edukacja ekologiczna:
        i. „co za wiatraki” (co zamiast) – opracowanie programu edukacyjnego o energetyce odnawialnej;
        ii. organizowanie spotkań w gminie nt. energetyki odnawialnej;
        iii. zebranie informacji o dębach, stowarzyszenie będzie pełnić rolę centrum informacji o dębach;

iv. oferta odpłatna, np. debowesadzonki.pl – sprzedaż sadzonek dębów (różne gatunki),
v. dębowe zacisze jako lokalne centrum nowoczesnej edukacji ekologicznej;

b. Animacja kulturalna:
   i. Dębowe Zacisze jako centrum kultury,
   ii. animowanie „dębowych" inicjatyw,
   iii. dębowy konkurs,
   iv. dębowy kiermasz,
   v. żołędziowa parada,
   vi. ścieżka turystyczna,
   vii. tradycje (wyszukanie i animowanie),
   viii. zwyczaje,
   ix. sadzenie dębów, np. dąb wójta, dąb sołtysa,
   x. skwer dębowy z ławką,
   xi. wieś Brzeźno – zebranie materiałów dotyczących historii miejscowości,
   xii. park wiejski,
   xiii. tablice o dębach,
   xiv. oferta odpłatna, np. żołędziowe numery domów;

c. Informacja:
   i. źródła wiedzy o siłowniach wiatrowych,
   ii. debaty,
   iii. filmy,
   iv. udostępnianie wiedzy w internecie na stronie stowarzyszenia,
   v. oferta odpłatna, w zakresie energetyki wiatrowej;

9. Utworzenie serwisu internetowego w domenie debowezacisze.org.

PODSUMOWANIE

Dwuletni plan rozwoju powstał w trakcie warsztatów rozwojowych. Członkowie stowarzyszenia wykonywali w ich trakcie mini-zadania, na podstawie których zostały ustalone cele i działania organizacji do zrealizowania do roku 2019. Uczestnicy podawali przykłady, w jaki sposób informują o stowarzyszeniu, jak zachęcają do współpracy, jak zapraszają potencjalnych sprzymierzeńców do wspólnych działań. W trakcie warsztatów zostały również określone główne założenia dotyczące komunikacji na zewnątrz, tzn. funkcjonowanie serwisu internetowego stowarzyszenia wraz z kanałami społecznościowymi.

DODATEK – PRZYDATNE SERWISY INTERNETOWE

http://www.ngo.pl/ - ogólnopolski serwis dla organizacji pozarządowych z najszerszą w Polsce informacją, m.in. o konkursach dla organizacji pozarządowych

http://www.ngo.kujawsko-pomorskie.pl/ - serwis dla organizacji z województwa kujawsko-pomorskiego, a w nim m.in. odnośnik do generatora ofert

http://www.pozytek.gov.pl/ - serwis Departamentu Ekonomii Społecznej i Pożytku Publicznego przy Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

http://federacja-ngo.pl/ - serwis Kujawsko-Pomorskiej Federacji Organizacji Pozarządowych

http://www.stacja-konsultacja.pl/ - serwis konsultacji społecznych